

KÁNYÁDI IRÉNE

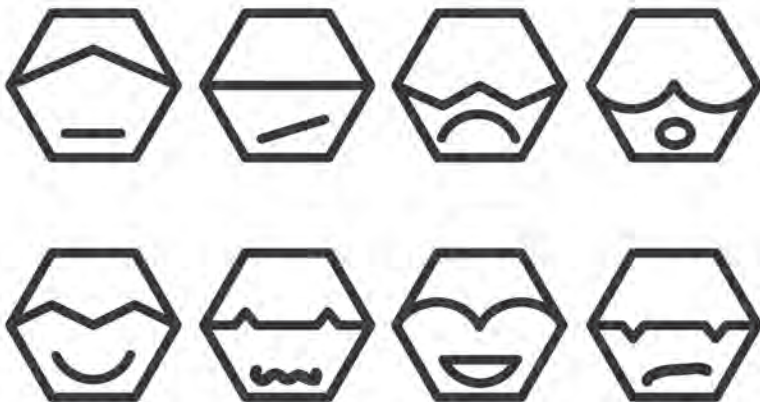
Tanszéki tárlat a dada bűvkörében

Művészet

A PKE Képzőművészeti Tanszékén minden tanév végén kiállítás rendeznek a diákok elkészült munkáinak a kiértékelése céljából.

Nagyon mozgalmas időszak ez, hiszen itt már láthatóvá, kézzelfoghatóvá válik mindaz, amit a diákok az év alatt tanultak, így alkalmuk adódik arra, hogy ezt egymásnak és a kívülállóknak is megmutathassák. Ilyenkor a PKE Képzőművészeti Tanszékének termei rendkívüli módon megelevenednek, minden terem egy vagy több tantárgyhoz fűződő alkotásoknak ad helyet. A munkák színes egyvelege fogadja a látogatókat falakon, asztalokon, monitorokon egyaránt.

A megszületett alkotások a tantárgyak profiljának függvényében jól meghatározott témakör szerint csoportosultak, ugyanakkor a megszabott technikai elvárásoknak is eleget tettek.

Varga Krisztina (I. év):
Emotion icon, 2016

KÁNYÁDI IRÉNE (1977, Sepsiszentgyörgy) filozófus, művészettörténész. A BBTE filozófia szakán végzett és szerzett doktori fokozatot, 2013 októbertől a PKE adjunktusa. Tanulmányai szaklapokban láttak napvilágot.

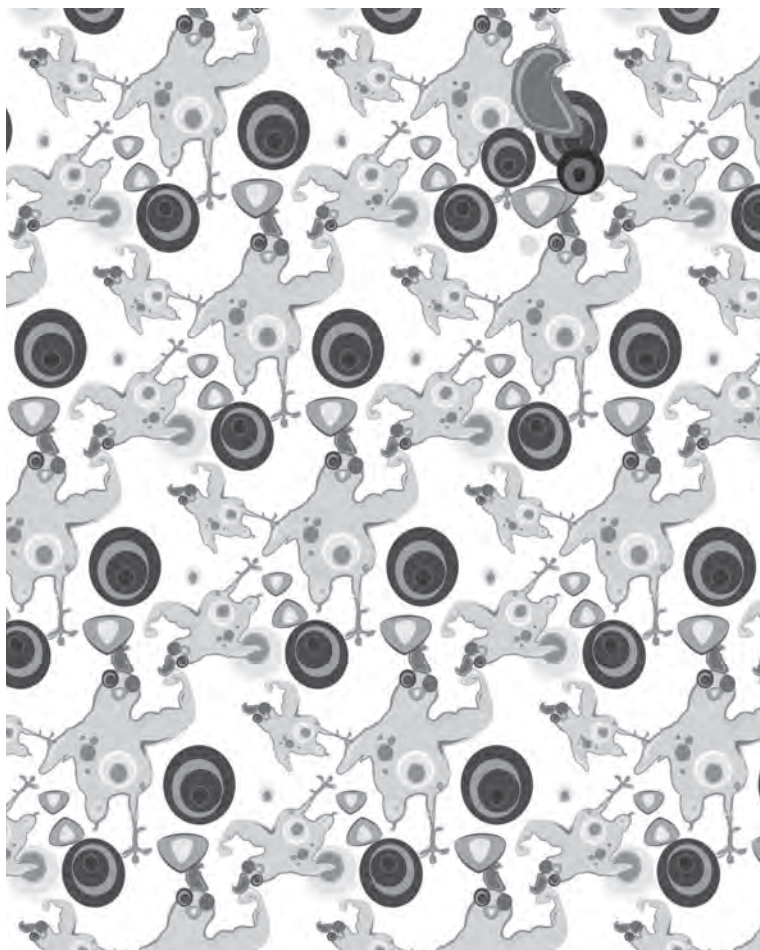
A *Tervezőgrafika* tantárgyon belül az elsőéves diákok a kisgrafika elemeivel és ebben főként az arcattervezéshez elengedhetetlen betűképpel (*lettering*) ismerkedtek meg. Láthatunk itt tervezett ikon szettekkel, piktogramokat, *paternelket* (mintákat) és ezeknek a kiterjesztett alkalmazásait (terülődísz, csomagolópapír, papírtasak, póló).

A kiállított munkák nagyrészt a stilizálási gyakorlatok témája köré csoportosultak, amely magába foglalta a figuratív és elvont ikon szettek és *paternelk* tervezését a „génmanipulált és klónozott csirke” témájára.

Az elsőéves diákok munkái meglepően kreatívak, egyediek és kivitelezésükben igényesek. Ez a PKE Kép-

*Balázs Ildikó (I. év):
Génmanipulált mintaterv,
2016*

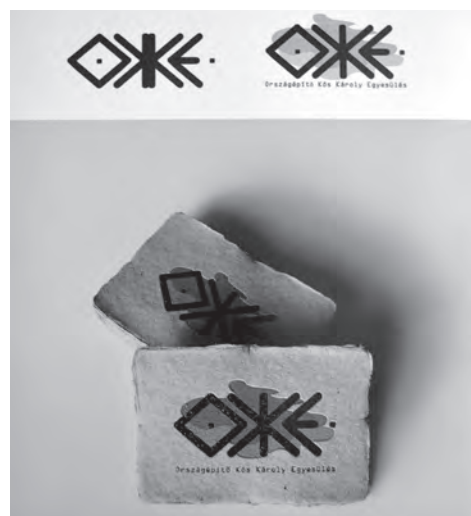
zöművészeti Tanszéke színvonalának emelkedésére enged következtetni.

Ugyanebben a témakörben megemlíthetjük az Országépítő Kós Károly Egyesület (OKKE) vizuális arculatterve köré csoportosult munkákat, amelyek megrendelésre készültek. Ezt illetően mondhatjuk, hogy „a pedagógiai stratégiánk már a kezdetektől tartalmaz külsős megrendeléseket, azért, hogy a fiatalok alkalmazkodó képességeit a kreativitás mellett fejlesszük.”¹

A harmadik és negyedik félév programja a kulturális arculat és a társadalmi célú hirdetések struktúráival, típusaival és tervezési követelményeivel foglalkozik. Ennek keretében a

*Kőszegi Tímea (I. év):
Klóros csirke, 2016, pattern*

*Técsi Boglárka,
Tamás Eszter (I. év):
Országépítő Kós Károly
Egyesület, 2015, logóterv*

kiállított munkák a tárgyias plakát, a dekoratív plakát (John Madden: Shakespeare in Love / Szerelmes Shakespeare, 1998 témájára) és a montázsplakát (Peter Greenaway: Prospero's Books / Prospero Könyvei, 1991) témájára készültek, ugyanakkor az 1956–2016 Magyarország témakör is izgalmas munkák megszületésére adott alkalmat.

A *Narratív könyvgrafika* tantárgy első éves programja bevezetés a könyvtervezés és illusztrálás rejtelmeibe. Ezen

belül is a karikatúra, a karaktertervezés, a narrációs gyakorlatok és a könyvmakett-készítés tematikáját ölelte fel. Ennek értelmében a diákok ábécés könyvet készítettek megrendelésre, narrációs gyakorlatokat végeztek képregényben és illusztrációs gyakorlatokat a Münchhausen báró kalandjaira.

Az *Animáció*, *Videó* és *Perspektíva* tárgyakon a kiállítás alkalmával a diákok sikeresen bizonyították, hogy alaposan sikerült elsajátítaniuk az animációs alapokat, a mozgógrafikát és a karakter animációt (hangra szinkronizáltak karaktereket). A *Perspektíva* tantárgy témájának érdekessége – „a lehetetlen perspektívaszerkesztés” – az eredetibbnél eredetibb munkák megszületését eredményezte. Ugyanakkor fontos megemlíteni a 3D programok megismerését és használatát, aminek

segítségével a tér már virtuálisan is megjeleníthető.

Az ezen tantárgyakban elsajátított ismeretek révén a diákok nemcsak a tanszéki kiállításon szerepeltek jól, hanem rengeteg díjat kaptak mind országos, mind nemzetközi film- és animációs fesztiválokon. Például a „*Negyvenegyetlen-nem*” filmfesztiválon diákjaink (Mezei B. Virág, Angyal Olívia, Éberst Viktória) három díjat kaptak. Emellett fontosnak tartom megemlíteni *Bende Attilának* a Múcsarnok

'56

Képek és pixelek című kiállításán bemutatott *Memento* című filmjét. Ismertek vagyunk a *Mediawave* és a *Busho* fesztiválon, és kapcsolatot tartunk a *Kecskeméti Animációs Filmstúdióval* is.

A *Vizuális kommunikáció* területén a diákok a videoklip műfajának megismerése által olyan audiovizuális formátumot alkottak meg, amelynek a filmes alapanyagát egy pop-art művész stílusa szerint átdolgozott frame-ek és filmképek képezik. A videoklip képelemei *stop motion*ban készült tárgyanimáció filmkockái voltak, ezeket átszínezték egy

Berszán Virág (II. év):
Az 1956-os forradalom
60. évfordulójára, 2016,
poszter, 70×50 cm,

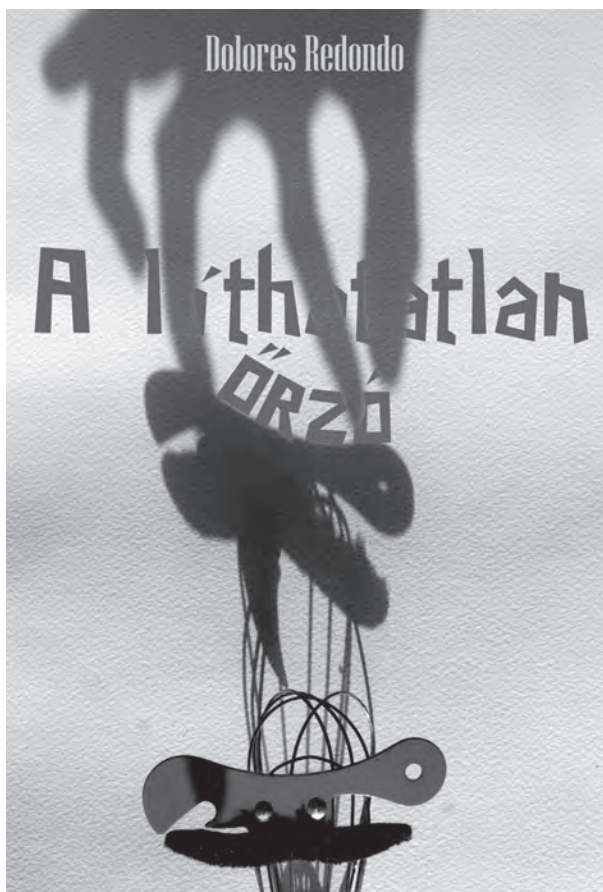
Gyurka Andrea (II. év):
Peter Greenaway:
Prospero könyvei, 2016,
filmplakát, 70×50 cm,

választott pop-art munka (például Andy Warhol, Roy Lichtenstein) stílusjegyei szerint.

Ugyanakkor felhasználták rövid film-szekvenciák, gif-ek felbontott filmkockáit vagy animált geometrikus síkalakzatokat is, amelyek képkockái váltják egymást a világos-sötét kontrasztok – a színes és színtelen –, a kiegészítő színek viszonya és logikája szerint. Külön megemlíteném *Bende Andrea* és *Gyurka Andrea* filmjeit. Izgalmas alkotások születtek a *Promófilm jelenetek és Promófilm tervezetek* feladat során is. Habár a film tematikája szabadon választható, mégis kötelező szempont volt a jelenetek, felvételek háttérének kicserélése, hogy a promófilm reklámfelületét megteremthessék.

A vizuális kommunikáció tantárgy harmadéves folytatásában a Fluxus kommunikáció és küldemények témája köré csoportosultak a kiállított munkák. A kísérleti grafikában pedig téma volt az idei Székelyföldi Grafikai Biennáléra munkát készíteni. Erre négy diák jutott be: Kónya Kincső, Birtalan Csaba, Gergely Arnold, Zahui Patrick.

A *Multimédiának Egy nagyváradi urbanisztikai egység infografikus ábrázolása* volt a feladatköre, hogy a megszületett munkák tartalmazzák egy urbanisztikai egység és részlemeinek infografikus ábráit, adatait és szövegelemeit. Emellett a funkcióknak megfelelő analóg vagy internetes formátumok terveit is a diákok tervezték meg (például pannó forma,

összehajtható szórólap, digitális internetes infografika, animációs infografika stb.)

A hallgatók feladatmegoldásai közül kiválasztott legjobb munkák szerepeltek azon a kiállításon, amelyet a tanszék a 2016-os Szent László Napok rendezvényen szervezett.

„Építsd be a saját alkotásod egy reális vagy egy fiktív környezetbe!”² a mottója annak a tárgynak, amelynek célja a hallgatók környezettudatos emberré válása és az, hogy olyan alkotásokat hozzanak létre, amelyek reflektálnak a művészeti ismereteik és a világfelfogásuk szerint a saját környezetük gondjaira.

Az esszé-, promófilm, a videoklip tervezet pop-art stílusban és a „reDADA” film kategóriákból, akárcsak a plakát és

*Antal Melinda (II. év):
Dolores Redondo:
A láthatatlan őrző, 2016,
kutatási plakát, 70×50 cm*

*Marchis Dóra (II. év):
Fehér Imre: Égi Madár,
2016, filmplakát,
70×50 cm*

infografika munkákból rengeteg szerepelt az ideai *A művészet mint erőforrás* című kiállításon is, amely a pár éve futó *ArtGenerator* tehetséggondozó program részeként valósult meg.

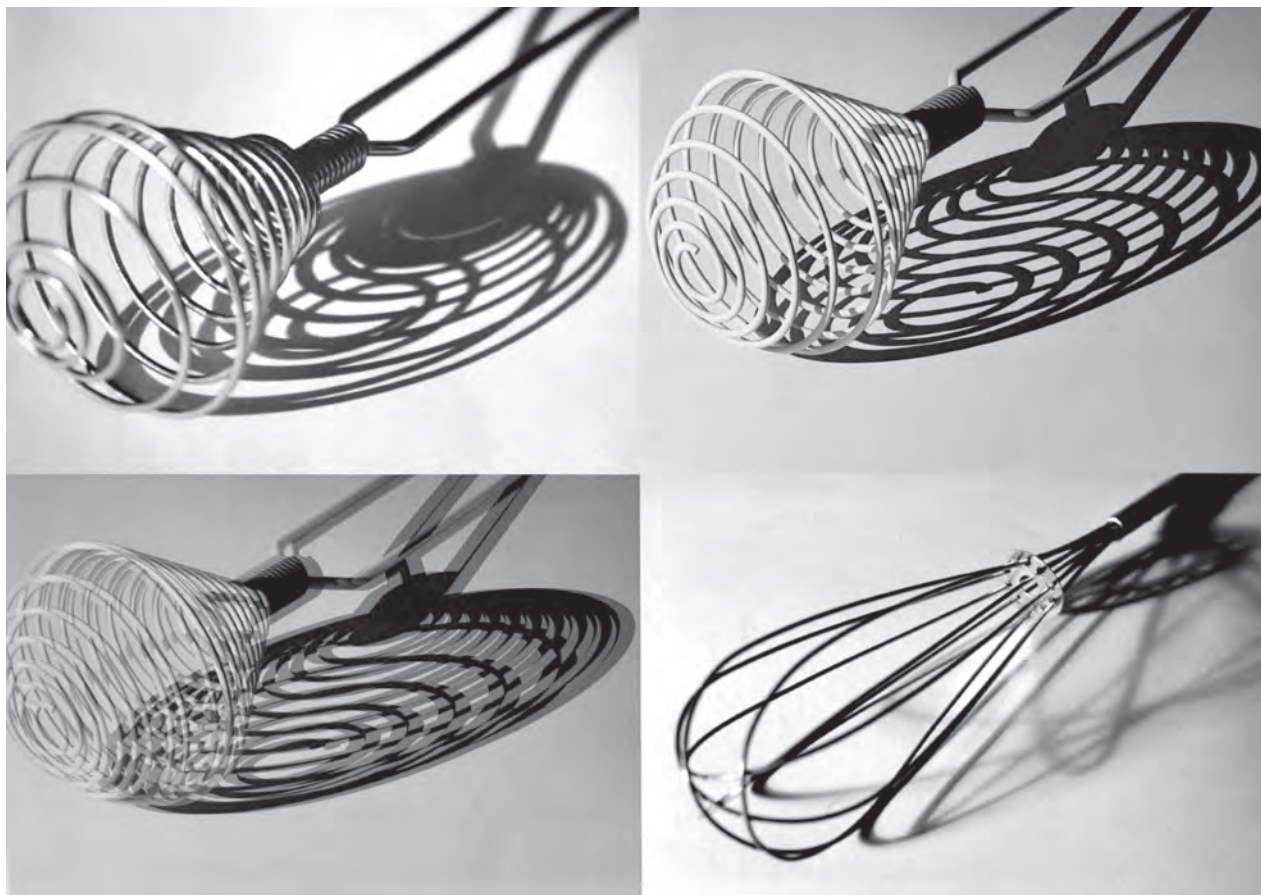
A *Csomagolástervezés* tantárgy kiállított munkái nagyon szépen tükrözik az egység és sokszínűség egyensúlyának megteremtését, az elvszerűséget, a tipográfia verbális és vizuális aspektusainak összehangolását, a könyv tárgyszerűségének figyelembevételét. A *Könyvgrafika* területén megszületett munkák témája egy bábszínházi kiadvány (leprellő) tervezése és Parti

Nagy Lajos *Maya hajója* című munkájára való adaptálás. Fontos szempontnak számított a kulturális termék specifikumának (bábszínházi darab) és a célcsoportnak a figyelembevétele a grafikai tervezésben. A munkák játékosak, vidámak, kreatívak. A harmadéves hallgatók pedig a *Hálóvilág – Hálózatelméleti alkalmazások magazinját* tervezték meg. Ezeken a munkákon az egység és változatosság egyensúlya, a funkcionalitás és esztétikum összehangolása egyaránt érzékelhető. Fontos szempont a borítóterv, amelyben az arculati tipográfia és az ötletgrafika ötvöződik a magazin profiljára vonatkoztatva, ugyanakkor a letisztult oldalszerkezet megalkotása az egész kiadványra vonatkozólag. Ugyancsak a *Tervezőgrafika* keretében születtek munkák a köztéri és alternatív reklámozás területén, mint például a gerillareklám, a tv-reklám. Itt a cél egységes vizuális rendszer felépítése volt: termékcsomagolás, óriásplakát, gerillareklám, tv-spot.

Marchis Dóra (II. év):
Paul Maar: *Tessék engem megmenteni*, 2016,
kulturális plakát, 50×70 cm

A *Kreatív gyakorlatok* során az „önéletrajz képekben”, „akkor és most”, „magántér és köztér”, „imaginárius múzeum, illetve a rendkívüli rend”, a „stencilen keresztül történő vízió” témakörökben születtek alkotások. A kiállított munkákon látható volt, hogy a technikai tudást, asszociatív készséget és a filmekben való improvizációt sikeresen, az egyensúlyt megtalálva tudják használni a hallgatók. A mesteris diákok partitúrákat írtak, belőlük egyet megvalósítottak. Ezek közül megemlíteném Bíró Attila Róbert *Tiszta lappal* című munkáját: száradni tett, tisztára

mosott politikai kampányplakátot és szórólapot láthattak a nézők.

A *Fotó* kurzuson *Drégely Imre* munkásságából kiindulva kellett fényképeket készíteniük a diákoknak. Mivel *Drégely* a magyar pop-art és konstruktivista fotográfia kiemelkedő képviselője, a munkák java része ebben a szellemben született, a *multi-image* eszközeit felhasználva. Kiemelkedően szép és egyedi *Bálint Katalin* alkotása. Ezek a fotók összességükben kellemes meglepetést szereztek *Drégely Imrének*, s a művész személyes válaszában értékelte minden diák munkáját. Egy másik érdekes téma a *Művészvacsora* volt: mindenki kiválasztott magának egy művészt, és képzeletbeli vacsorára hívta meg. Itt olyan munkák születtek, amelyek az illető művészből inspirálódva akár meg is lephetik őt. Kiemelkedő közülük *László Judit* munkája. Rengeteg fotó született a *Mesterségek* és a *Nem szere-*

tem témában is, elsősorban plakátfotók. Ugyanebben a teremben láthatunk dokumentumfotókat és igényesen megtervezett ikon szettekét is.

A *Metszet* feldolgozott témája egy *Rembrandt-parafrázis* volt. A hallgatók bebizonyították, hogy a konkrét, kézzelfogható anyagi minőségekkel szembesülve éppolyan jól megállják a helyüket, mint a számítógépes programok területén. A munkák alapvetően hidegtű és rézkarc sokszorosító grafikai eljárással készültek. Kimagaslóan szépek *Lokodi Melinda* *Rembrandt-parafrázisa*it.

*Antal Melinda (II. év):
perspektíva gyakorlat, 2016
3D, 50×70 cm*

48

*Birtalan Csaba:
Kompozíció, 2016,
kísérleti grafika, C-print,
50×70 cm*

*Tóth Andrea:
reklámlakátok, 2016*

*Lokodi Melinda, Angyal
Olívia: leporellótervek
Parti Nagy Lajos Maya
hajója c. darabjának
bábelőadásához, 2016*

Az *Anatómián* belül kiállított munkák Barcsay Jenő és Gottfried Bammes művészeti anatómia irányán haladva próbálták ábrázolni az emberi testet.

A *Rajz* témának a célkitűzései elsősorban az ábrázoló rajzolás, amely a szerkesztést veszi alapul. A munkákon fontos szempont a perspektívaszerkesztés, ezt a diákok főleg csendéletek létrehozásában valósították meg; az anatómiai ismeretek által rengeteg portré és kezes portré született. Az ábrázoló szintek különböző területei láthatók a rajzokon, például a műszaki rajz elemei. Ezek révén a diákok megtanulták, hogyan lehet szerkeszteni az egyszerű formákból (henger, kocka stb.) kiindulva, egészen a portréig és a kezes portréig. Ezt követi a megfigyelés alapján való és a kifejező rajzolás, ahol a szubjektív, nonfiguratív elemek megjelenítése volt hangsúlyos. A munkák között rengeteg szén-, tus-, vonalas ceruzarajz és tónusos ceruzarajz látható. A *Színtan* témája személyi igazolvány portré interszubjektív interpretálása és ennek a pixeles változata. Fontos helyet foglalt el a Johannes Itten színekontraszton alapuló csendélet témája is. Minden munkán más (magában való, fény-árnyék, hideg-meleg, komplementer, szimultán, mennyiségi és minőségi) színekontrasztot használtak. Izgalmas kihívás volt a hallgatók számára, hogy a szín- és formai torzításokat performance-ra adaptálják és elkészítsék azoknak a műleírását. Ezeknek a performance-oknak a videodokumentációja látható a kiállításon. Ugyanakkor megtekinthetők rovásírásos névjegykártya digitális változatai és falon megjelenő óriás névjegykártyák is.

Végezetül megemlíteném azt a közös témát, amely majdnem minden tantárgy munkáiban megjelent: a *100 éves dada*. Ezen a munkákon látni, hogy a hallgatók alaposan megismerték a dadaizmus művészeti örökségét, életszerűségét, és ráta-pintottak ennek a szellemiségnek a mai időszerűségére. Ugyanakkor az *Intermédia* tantárgy keretében érdekes alkotások születtek a Dada értelmezésében oly módon, hogy a diákok nem a dada hagyományos elemeit használták fel, hanem mai attitűdöt. Említésre méltók Kónya Kincső és Bende Attila rövidfilmjei.

A debreceni Modem vezetése felkérte Ujvárossy Lászlót, hogy 2016 végén kiállítást szervezzen a tanszék dada ihletésű munkáiból.

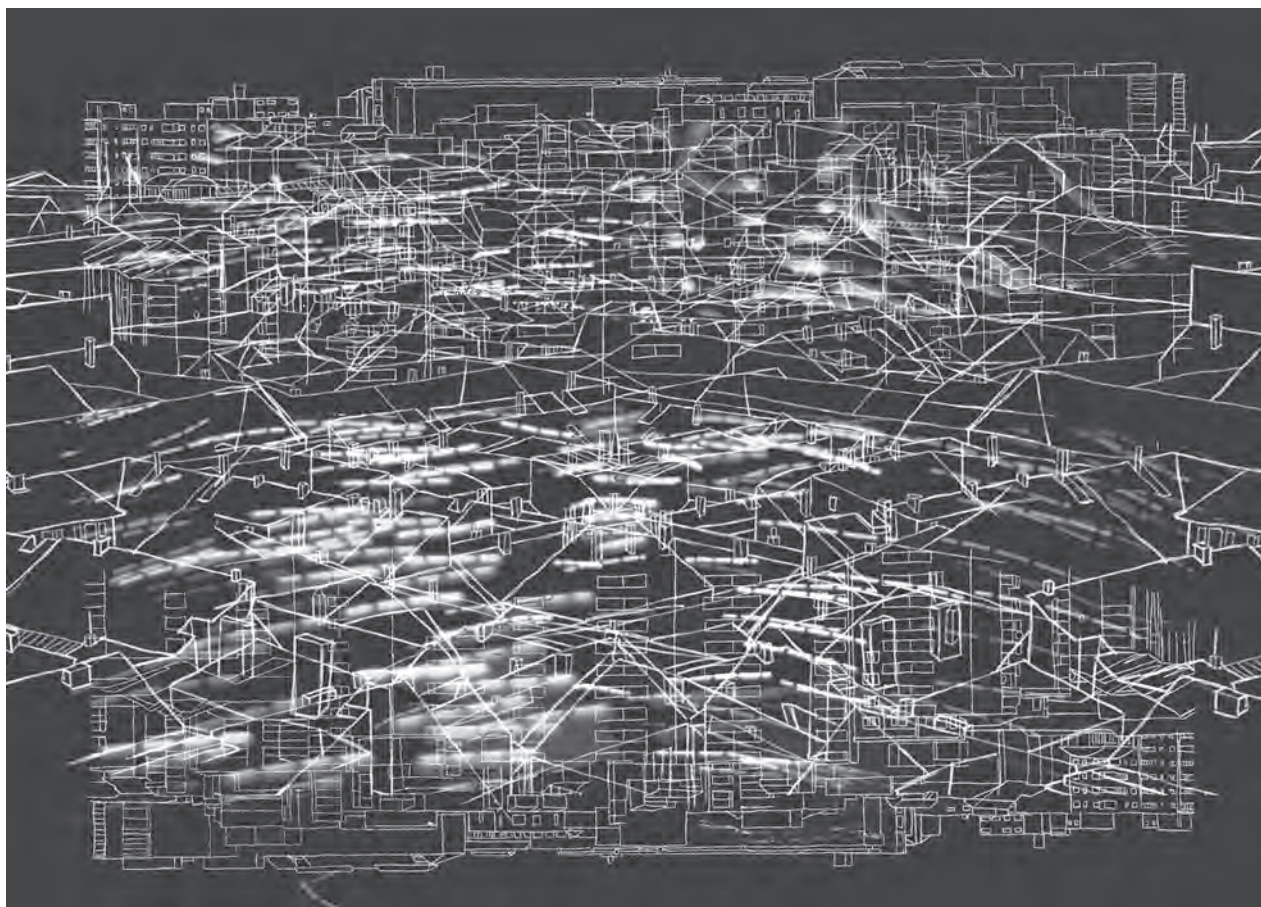
Antal Melinda:
Máris futárszolgálat,
2016, csomagolás

László Judit:
Váradi, 2016,
csomagolás

Sarkadi Imola:
Sulina Seafood,
2016, csomagolás

51

Angyal Olívia:
Maya Chocolate, 2016,
csomagolás

Az idei kiállítás élményszerű volt mind a feladott témák eredetiségét illetően, mint a létrejött munkák inkább többé, mint kevésbé jó kivitelezése által. A diákok sikeresen ötvözték a szakmai tudást és a kreativitást.

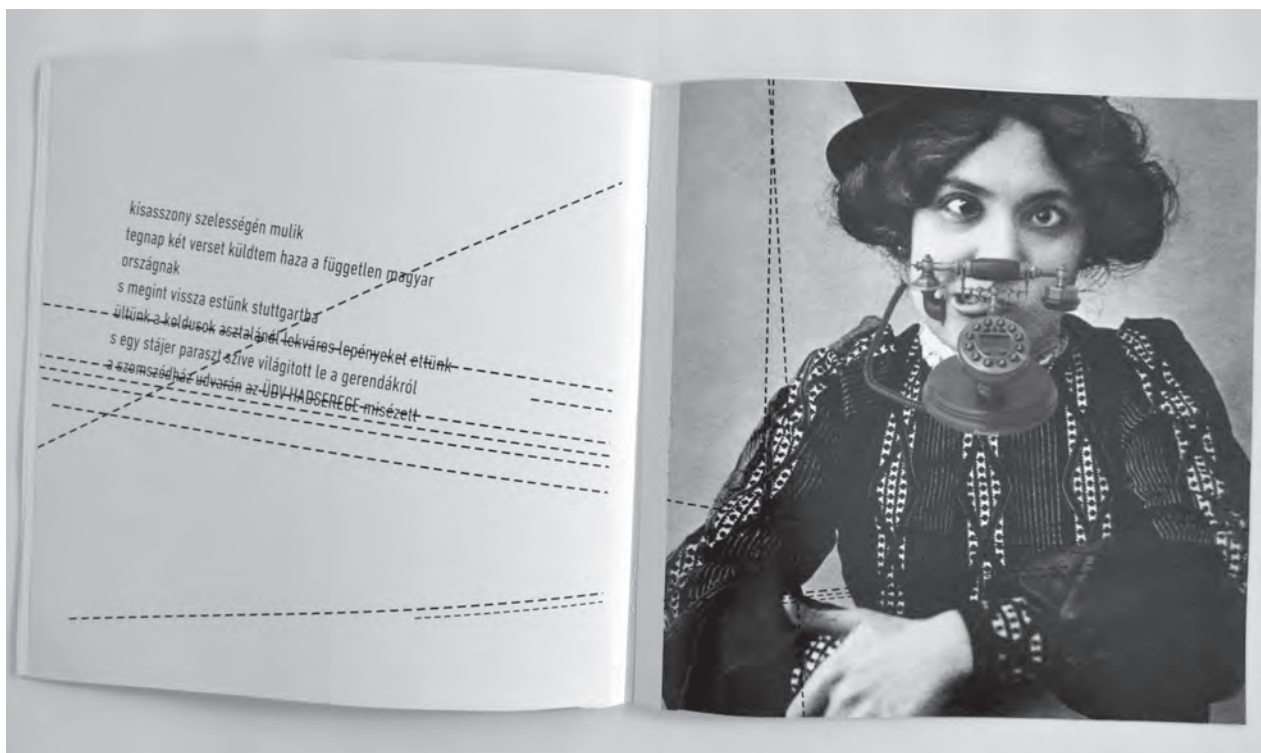
A kiállított anyag óriási, színes, látványos és élő. Híven tükrözi a Képzőművészeti Tanszék szellemiségét, a tanárok és a diákok munkáját.

*Kónya Kincső (MA):
Urbanizáció, 2016,
C-print, 50×70 cm*

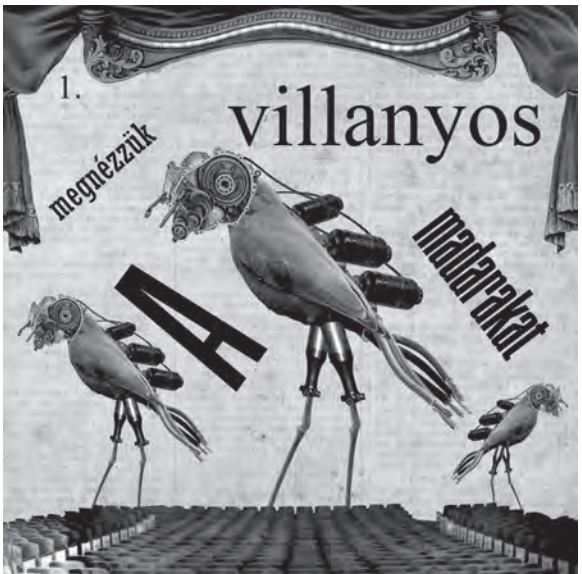
52

*Kónya Kincső (MA):
Dada évforduló, 2016,
plakát, 70×50 cm*

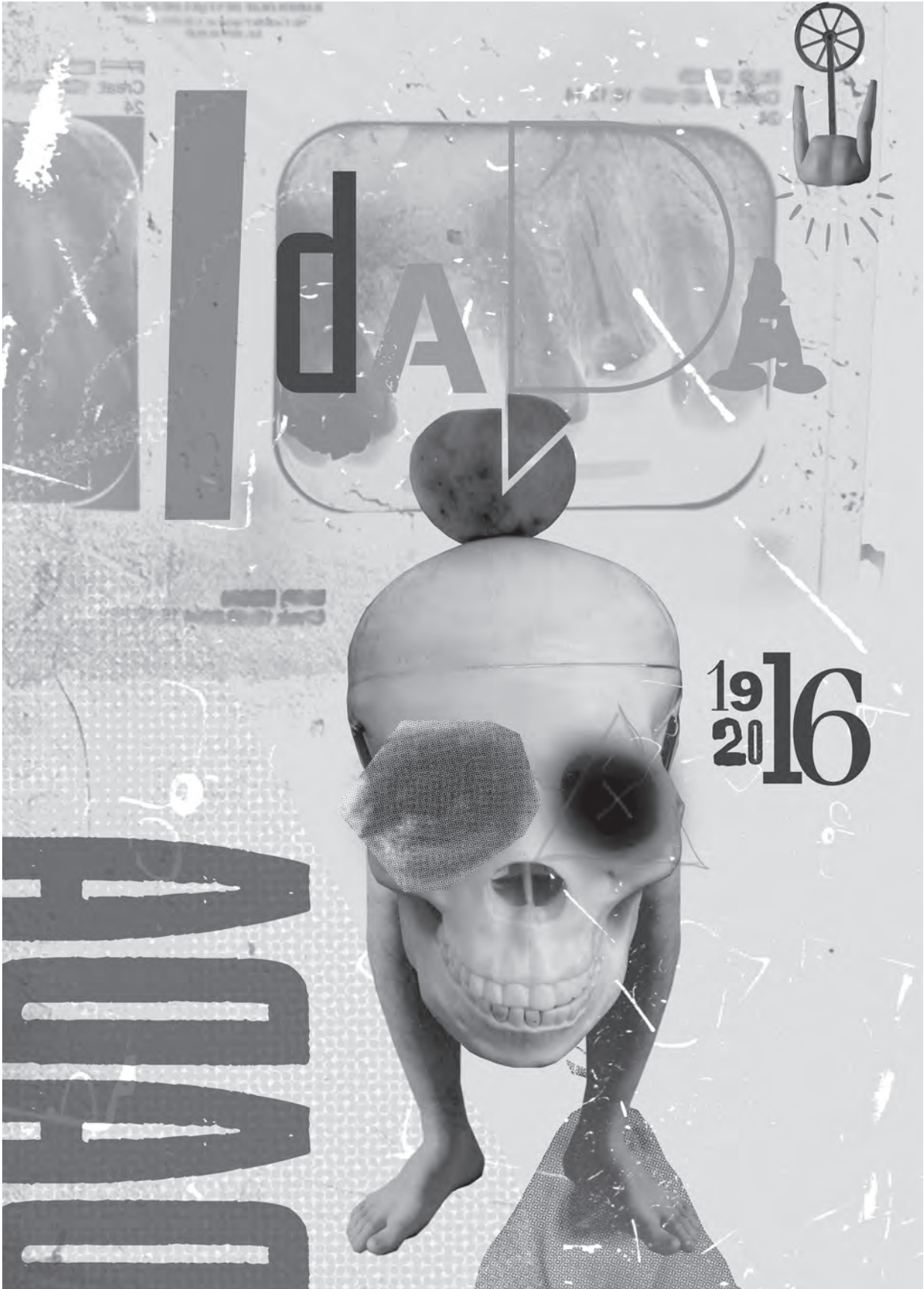

Urbán Orsolya (III. év):
 Kassák illusztrációk, 2016,
 könyvterv, részlet

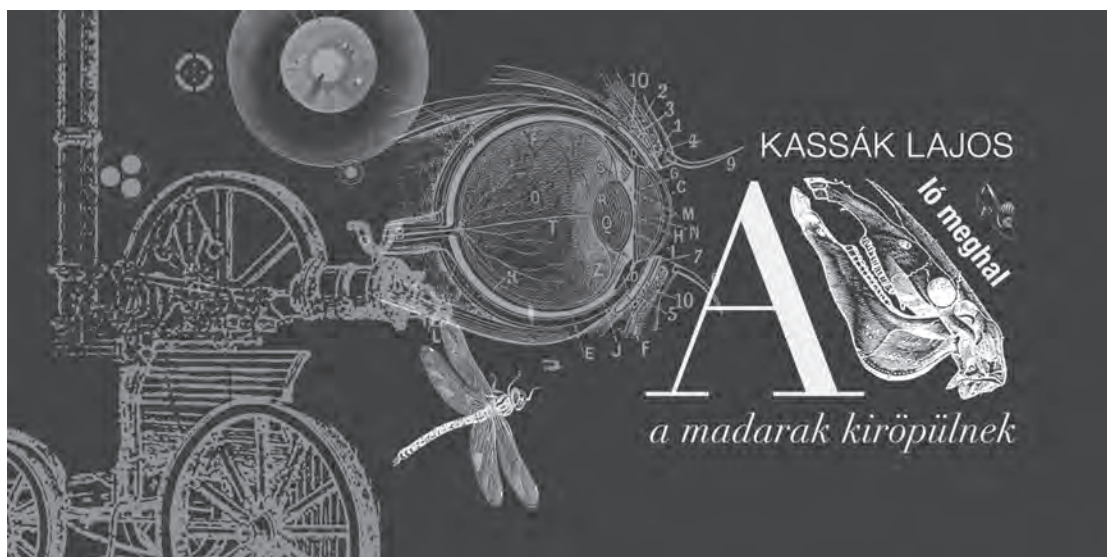
Zahui Patrick (III. év):
 Kassák illusztráció, 2016,
 könyvterv, részlet

dADA

192016

dada

Bende Attila
(MA): Dada
1916–2016,
2015, plakát,
70×50 cm

Kónya Eszter
(III. év):
Kassák Lajos:
A ló meghal,
a madarak
kiröplülnek,
könyvterv

